

GAURKO FILMEAK

Jacques Tourneuren erromantizismoa eta fatalitatea

ANDRES GOSTIN

Filme asko dago ikusgai gaurkoan, baina gutxi ikusteko modukoak. Rowland V. Leek piraten titulu polita ekarriko du goizeko lehen ordurako, eta Jacques Tourneurrek, maixulan «beltza» gauerdirako. Bitartean, ordea, kaxkarkeria franko. 'El día más largo', luzea, luzea eta luzea da; 'Clouseau inspektorea-k', bigarren zatiei buruzko atsotitza onetsiko du; 'Mort d'un commis voyageur', Arthur Millerren obran oinarritutako filme artifiziala, teatralgia eta ganorarik gabekoa da, gauza pizgarri soila John Malkovich ikustea bait da (Dustin Hoffman pasa egin zen berrir); 'Le lendemain du crime', poliziako ustela da, Jeff Bridges eta Jane Fonda-ren erantzukin zuzenarekin; 'Un Quijote sin Mancha', Mario Moreno 'Cantinflas-i' eskaintako zirkloaren estreineko barrabaskeria; 'Entre salvajes', Jean Jacques Beineixen basakeria bat, Isabelle Pascoren ipurda propio erakusteko egina; eta 'Les amoureux', Mario Bologniniaren aurrenetako lan ttikia.

EL CAPITAN KIDD

(Captain Kidd)
Zuzendaria: Rowland V. Lee. Aktoreak: Charles Laughton, Randolph Scott, Barbara Britton.

Piraten generoak sortu dituen filme handien artean, mereziko luke lekuri 'El capitán

Kidde', abenturen mundua goitik behera jorratzeaz gain leialtasun eta adiskidetasun istorio zoragarria kontatzen bait du. Ohizko elementuak erabili zituen merezitako onarpenik sekula jaso ez duen Rowland V. Lee zinegile profesionalak. Itasoa, emakumeak, ustez hilda zeuden etsaiak eta gidoi kurioa, baina horrez aparte, aktore koadrila bikaina aukeratu zuen. Eta hauen artean, nola ez, Laughton nabarmendu

zen, mozkor baten rolean.

EL DIA MAS LARGO

(The longest day)
Zuzendariak: K. Annakin, A. Marton, B. Wicki. Akto-reak: John Wayne, Henry Fonda, Robert Mitchum.

Twenty Century Fox produktzio etxearen proiektua da Normandiako Lehorreratzearen inguruko superproduktzio erraldoi hau. David Zannuck ekoizlea egoskor jarri zen

proiektua aurrera eramateko teman, eta sekula lortu den errepartori handi/ezagunena bildu zuen. Goian aipatutakoak gainera, hamaika aktore ezagun ikus daiteke pelikulan. Eta aktore hauek biltzea izan zen produktuaren azierto bakarra, historikoki faltua, eta kalitate aldetik luzea eta astuna bait da. Lehorreratzearen zenbait eszena, eskoziarren martxa, kanpadorrean zintzilik geratu zen soldaduen paraderoa, ikustekoak

dira, baina zer da hori hiru orduko produkzio batentzat?

RETORNO AL PASADO

(Out of the past)
Zuzendaria: Jacques Tourneur. Aktoreak: R. Mitchum, Kirk Douglas, Jane Greer.

Kritikak fabore gutxi eta komunikabideek are kasu gutxiago egin badiote ere, Jacques Tourneur genio ttikia izan da, urteak ezkutuan eman

dituen genio berezia. Zinemako genero kasik guztiak menderatu zituen eta bakoitzean arrasto pertsonala utzi. 'Retorno al pasado' bizitzak eragiten duen etsipenari buruzko maixulana da, genero beltzaren klasiko bihurtu den filme lirikoa eta, aldi berean, mingotsa. Mundu ustel baten erretrato mikatza isladata zuen Tourneurrek, oinazera kondenatuta dagoen unibertso baten alderdi mingarria alegia. Zinegilearen erromantizismoa, lirismoa eta fatalitate guztia gordetzen dituzte pelikulak, haren filmeetako misterio eta anbiguetate osoa. Gangster batek, honen diruarekin aldegin duen amoranteak, eta haren laguntzaile izan ondoren, azken honekin maiteminduko den lagunak osatuko duten triangulu fatala da mendekua gainean eraikitako pelikula honen protagonista. Maitasunak, traizioak, eta batez ere mendekuak, zipriztinduko dute hirukotearen arteko harremana. Iraganaren zama astunak markatu ditu hiruak eta urte batzuen buruan berriro elkartuko direnean, eszeptizismoa eta samina nagusituko dira topaketan. Mendekua jasan, mendekua egin eta gezurraren amaraunean bizitzera behartuta bait dago, finean, protagonista nagusia. Nagusia eta emakumearen artean harrapatuta dago, eta ihesak, azken ihesak, heriotzaraino eramango ditu. Bestelakorik ez zen posible.

10.25	TVE2	○○○	EL CAPITAN KIDD	1945	Rowland V. Lee	90 m
12.00	T5	○○	BAILE IMPERIAL	1956	Franz Antel	95 m
13.15	A3	○○	COWBOY	1983	Jerry Jameson	89 m
14.55	ETB1	○○	CLOUSEAU INSPEKTOREA	1968	Bud Yorkin	90 m
15.30	T5	○○	EL DIA MAS LARGO	1962	Annakin, Marton	170 m
16.00	TVE1	○	EL SEÑOR ESTA SERVIDO	1975	Sinesio Isla	81 m
17.00	C+(e)	○○	EL AGRESOR	1988	Noel Black	90 m
18.18	A3	○○	SAFARI EN MALASIA	1963	Phil Karlson	98 m
20.30	C+(f)	○○	MORT D'UN COMMIS VOYAGEUR	1985	V. Schlondorff	130 m
20.40	TF1	○○	LES BIDASSES S'EN VONT EN GUERRE	1974	Claude Zidi	90 m
20.50	L5	○○	LE LENDEMAIN DU CRIME	1986	Sidney Lumet	105 m
21.00	ETB2	○	UN QUIJOTE SIN MANCHA	1969	Miguel M. Moreno	160 m
22.00	C+(e)	○○	ENTRE SALVAJES	1988	Jean-J. Beineix	115 m
22.05	TVE1	○	HOWARD, UN NUEVO HEROE	1986	Willard Huyck	105 m
22.25	TF1	○○	LE FILS DE CAROLINE CHERIE	1954	Jean Devaivre	110 m
22.35	M6	○	LES FANTASIES AMOUREUSES DE SIEG.	1970	Adrian Hoven	90 m
22.45	FR3	○○	LES AMOREUX	1955	Mauro Bolognini	85 m
23.00	A3	○○	VIENTO ASESINO	1987	Nico Mastorakis	92 m
00.00	TVE2	○○○○	RETORNO AL PASADO	1947	Jacques Tourneur	97 m

○ TXARRA ○ ○ ESKASA ○ ○ ○ BALEKOA ○ ○ ○ ○ ONA ○ ○ ○ ○ ○ BIKAINA

T5

LA 5ª MARCHA
Musika saioa
13.45

FR3

SPORTS 3 DIMANCHE
Kirol saioa
14.50

TVE1

LOS FRUITTIS
Marrazki bizidunak
15.35

TVE2

DOCE HOMBRES SIN PIEDAD
Antzerkia
20.15

LA CINQ 5

06.30: Le journal permanent. 07.15: Youpi, les vacances. 11.10: Tarzan. 12.05: Spécial drôles d'histoires. 12.40: Météo. 12.45: Le journal. 13.20: Le club FI. 16.30: L'homme qui valait trois milliards. 17.20: Kargo. 18.15: La parade des héros. 20.00: Le journal. 20.35: Météo. 20.40: Le journal des courses. 20.50: «Le lendemain du crime». Filmea. 22.40: Nomades. 23.35: Top chrono. 00.25: Journal de la nuit. 00.35: Club du télé achat. 00.55: La nuit sur la 5.

M6

06.00: Boulevard des clips. 08.15: Multitop. 09.15: Clip champion. 10.30: Turbo. 11.00: L'île mystérieuse. 11.50: Sport 6 première. 11.55: Infoconsommation. 12.00: M6 express. 12.05: Mariés, deux enfants. 12.25: La météo des plages. 12.30: Parole de chien. 13.00: Daktari. 13.50: O'Hara. 14.40: Laredo. 15.30: Hit hit hit hourra. 16.40: Adventure: spécial patrick Edlinger. 17.00: Vic Daniels, flic à los angeles. 17.20: L'homme de fer. 18.10: Supercopier. 19.00: Les routes du paradis. 19.54: 6 minutes. 20.00: Papa schultz. 20.30: Sport 6. 20.40: Le naufrage des étoiles. 22.15: M6 express. 22.20: Capital. 22.35: «Les fantaisies amoureuses de siegfried». Filmea. 00.05: 6 minutes. 00.10: Sport 6. 02.00: Culture

CANAL+

07.25: Canaille peluche. 08.30: Les allumés... 09.00: «Made in heaven». Filmea. 10.40: «Karaté Kid III». Filmea. 12.30: Flash info. 12.35: Jerry Lewis Show N° 8. 13.05: A la recherche de la plus belle fille du monde. 13.30: Décade pas bunny. 14.30: Les fables géométriques. 14.35: Unété dans les rocheuses. 15.00: Tailleur croisé et bas résille. 16.30: Volley-Ball. 17.30: Coup de foudre. 18.00: Les p'tits vélos. 19.35: Les superstars du catch. 20.30: «Mort d'un commis voyageur». Filmea. 22.45: Corrida. 00.15: Snooker. 01.15: «La tournée du patron». Filmea.

TELE 5

08.00: Dibujos animados: «Vicky el Vikingo», «Soñar con los ojos abiertos», «Rascal», «Dártacan y los tres mosqueperros», «New Kids on the block» eta «G. I. Joe». 10.15: Pressing catch. 10.45: Arco iris. 11.15: Coctelera vip. 12.00: Matinal de cine: «Baile imperial». 13.45: La 5ª marcha. 15.00: Humor amarillo. 15.30: Cine fiesta bélico: «El día más largo». 18.30: Sábados de humor: «Lasnoches de tal y tal». 19.50: Domingo de cine: «Serpico», «El amanecer de las furias», «Hunter» eta «El basure-ro». 21.30: Telecomedia: «Enredos de familia». 22.00: Desde

A3

Palma con amor. 24.10: Entre hoy y mañana. 00.40: Pressing boxeo. 01.40: El inspector Derrick: «Un segundo letargo».

CANAL+

09.25: Los 40 principales. 10.25: «El hombre del zapato rojo». Filmea. 12.00: Aventura, aventura. 12.30: Spatz. 13.00: El gran musical. 13.55: Redacción. 14.05: La oficina del fiscal. 14.30: Lo + plus. 15.00: Pichón, agente secreto. 15.30: Real Madrid-Sevilla. Fútbol. 17.00: «El agresor». Filmea. 18.30: «Pesadilla en ELM Street V». Filmea. 20.00: Redacción. 20.05: Hallo Spencer. 20.30: Los chicos de Beverly Hills. 21.00: Sumo. 21.30: Deporte verano. 22.00: «Entre salvajes». Filmea. 00.02: «Atracción diabólica». 01.50: «Jodou, semilla de crisantemo».

IRRATIA

Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 89.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 93.1
Egin Irratia.	FM 103.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Xiberoko Botza.	FM 98.6
Euskalerria Irratia.	FM 91.0	Xorroxin Irratia.	FM 107.5
Gipuzkoa Herri Irrat.	FM 99.8	Zintzilik Irratia.	FM 101

Euskadi Irratia. 10.00etan bertsozaleentzat, 'Bertsoz Bertso' irratsaioan, Orion 1971ko arrantzale egunean ikastolaren alde egin zen bertso saioko bertsoak izango dira entzungai. Ondoren, 11.00etatik 12.00etara, 'Auspo zahar soinu berri' irratsaioan, Andoni Etxezarreta eta Juan Ramon Hurbe trikitalariak arituko dira estudioetatik zuzenean.

Arrate Irratia. Gaur, musikazale amorratuentzako irratsaioak ditugu aipagai. Goizeko 10.00etan euskal musikazaleentzat, trikitalari, txistulari eta bertsolariak, besteak beste, 'Erriko plazan' irratsaioan. Eta, arratsaldeko bostetatik zazpiak arte musikaldi atsegina.

Segura Irratia. Goizeko 10.00etatik 11.00etara 'Altza eta dantza' trikitalari irratsaioa. Eguerdiko ordu batean kirol albisteen emanaldia. 13.30etan 'Eskaintako' doinu eta abestien saioa. Arratsaldeko lauetatik aurrera 'Arratsalde pasa' irratsaioa, entzuleen partaidetzarekin, berri interesgarriak tartekatuz.

Xorroxin irratia. 11.00etan 'Egunon', 11.10etan egunkariaren titularrak, 11.20etan 'Merkatu txikia', 11.30etan eskaintzak, 11.45etan lehiaketa, 12.15etan errezetak, 12.30etan herriko hizkuntzak, 13.00etan herriko herri korrespontsalen berriak, 13.30etan eguneroko gaia eta 13.45etan Haurrekin jolasak.